

Rozumienie człowieka jako osoby warunkiem właściwego rozwoju ludzkiej cywilizacji

Artur Andrzejuk

Wyjątkowość człowieka

- Platon (+ 347 a.Ch)
 - „Człowiek to dusza uwięziona w ciele”
 - „Dusza nie należy do świata ziemskiego”
- Arystoteles (+ 322 a.Ch)
 - „Człowiek to rozumne zwierzę”
- Plotyn (+ 270)
 - Człowiek to „anima in horizonte” (na granicy) świata materialnego i świata duchowego

Pojęcie osoby

- Boecjusz (+ 525)
 - *Persona rationalis naturae individua substantia est*
 - „Osoba to byt jednostkowy o rozumnej naturze”

Cechy osoby

Tomasz z Akwinu
(+1274)

- Jednostkowość
- Rozumność
- Wolność
- Relacje osobowe

Jednostkowość

- Osobą jest tylko istota jednostkowa
- Osobami w sensie filozoficznym nie są instytucje i wspólnoty

Rozumność

- Osoba dysponuje poznaniem przekraczającym fizyczność poznawanych przedmiotów

Wolność

- osoba nie jest całkowicie zdeterminowana swą naturą;
- może zdecydować się nawet na autodestrukcję

Relacje osobowe

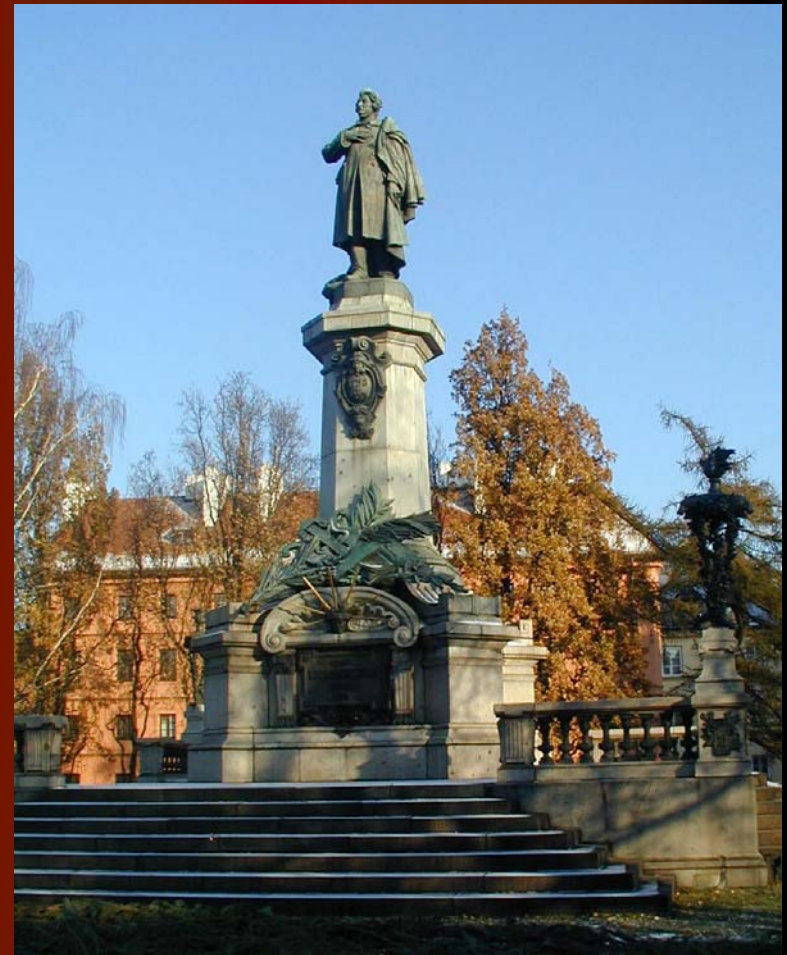

- Osoba nawiązuje z innymi osobami relacje o wyjątkowym charakterze

Skutki osoby

AUTONOMIA OSOBY

- *Ens in se*
- Osoba posiada w sobie podstawy niezależnego poznawania i decydowania

Skutki osoby

PODMIOTOWOŚĆ OSOBY

- *Ens per se*
- Osoba jest podmiotem swoich działań poznawczych i decyzyjnych

Inne koncepcje człowieka

- Socjologiczna
- Ekonomiczna
- Biologiczno-
społeczna

Dlaczego osoba?

- Podmiotowość każdego człowieka
- jego autonomia
 - prawo do prawdy
 - wolność osobista
- Chronienie osób
 - od poczęcia
 - do naturalnej śmierci
- Relacje osobowe

Działanie ludzkie

- nieskrępowana działalność poznawcza, wyznaczona „ciekawością” poznającego
- wolne decydowanie o wyborze dobra (ze wszystkimi tego konsekwencjami)
- nieograniczona otwartość na relacje i kontakty z innymi ludźmi

Człowiek i cywilizacja

- Strukturalnie
 - człowiek twórcą cywilizacji
- Genetycznie
 - człowiek jest kształtowany przez cywilizację

Prawidłowy rozwój cywilizacji

- Cywilizacja tworzona jest przez człowieka dla człowieka
- Jest to warunek jej prawidłowości wynikający z jej struktury
 - gdy tego nie spełnia – ulega zniszczeniu

Wnioski

Od ataku na człowieka zaczyna się
koniec cywilizacji